

Internationella Engelska Skolan i
Sverige AB
556462-4368
info@engelska.se

Beslut

Datum 2024-12-03

Dnr 2024:634

Sida **1 (16)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan i
Skellefteå med Internationella Engelska Skolan i
Sverige AB som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan i Skellefteå avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen den 4 oktober 2017, dnr 310-2017:6918 har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för årskurserna 1-9 och fritidshem vid Internationella Engelska Skolan Skellefteå i Skellefteå kommun.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Internationella Engelska Skolan i Skellefteå enligt Skolinspektionens beslut den 7 juli 2017, dnr 64-2017:6791.

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Internationella Engelska Skolan i Skellefteå den 5 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna Lena Knutsson och Helena Forsberg. Internationella Engelska Skolan som ligger i Skellefteå kommun med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB som huvudman är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 1-9. Vid granskningstillfället finns det totalt 129 elever i årskurs 7-9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena matematik, hem- och konsumentkunskap, fysik, kemi, biologi och bild.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer
- En gruppintervju med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor och biträdande rektor

- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

Elevernas alla språkliga resurser: Eleverna behöver ges möjlighet att använda alla sina språkliga resurser för att på bästa sätt för att utveckla språk- och ämneskunskaper. Ofta kan lärare inte alla de språk som talas i klassrummet men det behöver inte hindra läraren att använda flerspråkighet som resurs.

Målspråk: Begreppet "målspråk" används som en beteckning av det språk som eleverna är tänkta att lära sig. I den här granskningen är engelska målspråket.

Språkliga mål: Exempel på språkliga mål kan vara de språkliga förmågorna exempelvis berätta, beskriva, förklara, resonera, diskutera. Det kan också vara ämnesspecifika begrepp, sambandsord och fraser, grammatiska mönster, strategier för att lyssna och läsa med förståelse. Ämnets muntliga tal och samtal eller kriterier i texter som eleverna förväntas skriva.

Autentiska uppgifter: Uppgifter och relevanta problem som liknar hur kunskap används utanför skolan och som ger elever möjlighet att delta i de sätt att kommunicera som används i verkliga sammanhang. Uppgifter kan även ses som autentiska genom att de är begripliga och meningsskapande för eleverna.

Elevers starkaste språk: I den här granskningen avses svenska eller engelska i frågor om eleverna får möjlighet att använda sitt starkaste språk.

WalkThrus: Undervisningsstrategier som lärare kan använda i kollegialt lärande för att utveckla en gemensam förståelse för nyckelstrategier i undervisningen.

Revoicing: Ett verktyg för att engagera eleverna i akademiska konversationer. Läraren kan återge det eleven har sagt för att förtydliga elevens tanke. Det är ett sätt att säkerställa vad eleven menar och ge eleven fler möjligheter att förstå innehållet. Läraren kan på så sätt tillföra ämnesspecifika begrepp utan att förändra innebörden, reda ut missförstånd och föra samtalet vidare.

Multimodala verktyg: Verktyg med vilka man kan kommunicera kring ett innehåll där man använder fler uttryckssätt än tal och skrift för att skapa betydelse (bild, symboler ljud, film, gester, blickar...).

Modellering: Modellering innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och använder för strategier när man utför en uppgift eller skriver en text.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid IES i Skellefteå följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i flera delar förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Lärarna behöver tillsammans utveckla varierande språk- och ämnesintegrerade aktiviteter med fokus på elevernas muntliga interaktion.

Rektorn arbetar i hög utsträckning för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Utiifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 5 juni 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar området om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Granskningen visar att undervisningen delvis planeras och genomförs utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. Eleverna ges möjlighet att ta sig an både språk och ämne genom olika arbetsformer och arbetssätt men ges lite utrymme att själva resonera om frågor som stimulerar tänkandet och till att eleverna använder målspråket. De språkliga målen beskrivs eller uttrycks endast undantagsvis av lärarna, i planering eller i genomförandet av undervisningen. Undervisningen är varierad och innehåller olika arbetssätt där lektionerna innehåller olika aktiviteter som gemensamma genomgångar, grupppresentationer och enskilt arbete. Lärarna använder metoder som arbete med nyckelord, modellering och utgångspunkter i autentiska och vardagliga exempel som eleverna kan relatera till och som känns meningsfulla för eleverna. Undervisningen har sin tyngdpunkt på de språkliga förmågorna lyssna, skriva och läsa med genomgångar och eget arbete. Det förekommer i mindre utsträckning att eleverna övar på att tala, diskutera och resonera för en ökad förståelse. Eleverna får språkligt stöd i form av nyckelord och begreppslistor på både engelska och svenska men eleverna görs inte medvetna om hur de kan arbeta mot olika språkliga mål i olika ämnen, som till exempel att kunna förstå, beskriva eller förklara något med hjälp av ämnesspecifika begrepp. Undervisningen innehåller flera moment som skulle kunna gynna elevernas

interaktion och egna problematisering av ord och begrepp. Exempel på sådana aktiviteter som förekommer är att eleverna får möjlighet att tänka själva innan de pratar i par och komma med förslag på lösningar på mini-whiteboards innan en gemensam genomgång av läraren. Däremot ges eleverna sällan tid och möjlighet att därefter gemensamt diskutera och jämföra olika uppfattningar och sätt att förstå olika begrepp. I stället väljer läraren att berätta och förklara en korrekt lösning eller tolkning direkt.

Det finns dock goda exempel där enstaka lärare låter eleverna bearbeta svåra begrepp tillsammans, arbeta med dem praktiskt och konkret på flera olika sätt innan eleverna själva ska använda dem i mer komplexa uppgifter. Eleverna får förklara, resonera, diskutera och ges strategier för att kunna lyssna och läsa med förståelse. I undervisningen används då förklaringar och beskrivningar på både svenska och engelska. Eleverna får vara med och resonera om förklaringar och läraren problematiserar ord och begrepp. I klassrummet används bilder och konkretiseringar och praktiskt arbete som fördjupar elevernas förståelse.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna uppmuntras att använda sitt starkaste språk i undervisningen och i examinationer, men får endast i enstaka fall möjlighet att använda alla sina språkliga resurser för att tillägna sig språk- och ämneskunskaper. I den engelskspråkiga undervisningen pratar lärarna oftast engelska där ord och begrepp skrivs på tavlan på både svenska och engelska. Eleverna svarar oftast på engelska när läraren pratar engelska men använder svenska när inte engelskan räcker till. Skolan har tillgång till multimodala och digitala resurser som begreppsfilmer och översättningsprogram som ger eleverna möjlighet att arbeta med flera språk. Provm och andra examinationer är till övervägande del på svenska. Vid examinationer får eleverna möjlighet att uttrycka sina ämneskunskaper på både svenska och engelska. Andra modersmål används inte aktivt som ett verktyg i undervisningen mer än att eleverna har digitala resurser på många olika språk och att eleverna även kan hjälpa varandra på sina modersmål. Det finns även ett visst samarbete med studiehandledare och modersmålslärare.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

Vid granskningen framkommer att lärarna reflekterar över den egna undervisningen men främst med fokus på de olika ämnenas genomförande. Lärarna har dock nyligen börjat reflektera tillsammans och systematiskt över den språkliga dimensionen när undervisningen genomförs på engelska. Lärarna efterfrågar elevernas uppfattningar i enkäter där de förändrar samt justerar upplägg och utförande utifrån det. Kollegiala diskussioner om undervisningen sker framför allt i ämneslagen där lärarna planerar undervisningen och bedömningsuppgifter i de olika ämnena

tillsammans. Lärarna delar även tips och goda exempel med varandra. Dessa är främst allmändidaktiska men handlar ibland även om ett språk- och kunskapsutvecklande arbete. Lärarna besöker varandra och efterfrågar feedback från varandra i olika områden i så kallade *WalkThrus*. Lärarna väljer ett område som de känner att de behöver utveckla och får i arbetet med *WalkThrus* exempel på strukturer och strategier att använda för att utveckla just det. De arbetar med området, får besök av andra kollegor och pratar gemensamt om hur de kan utveckla det valda området. En del av områdena som lärarna har arbetat med kan röra språkutvecklande dimensioner men hittills har lärarna fått välja områden själva som främst rört undervisningen generellt.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla ett ämnesspråk på både engelska och svenska men elevernas egen problematisering och förståelse behöver ta större plats. Eleverna lär sig ämnesspecifika begrepp på båda språken och lärarna arbetar tillsammans med eleverna för att gradvis bygga ut de begreppslistor som används i undervisningen, vilket stödjer elevernas utveckling av ämnesspråket. Ämnesspecifika begrepp sätts i sitt sammanhang och problematiseras eller diskuteras av läraren i klassrummet. Lärarna illustrerar begreppens innebörd med bilder, revoicing, förklaringar och resonemang. Ämnesspråket problematiseras och diskuteras utifrån en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär. Exempelvis kan språket få betydelse för hur man skriver och läser eller agerar i ämnet. Däremot får eleverna sällan själva möjlighet och tid att i diskussioner problematisera ämnesspecifika begrepp utan det är främst lärarna som förklarar för eleverna.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Vid granskningen framkommer att lärarnas undervisning har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner och att läromedel och undervisningsmaterial används på ett genomtänkt sätt. Det finns en tydlig gemensam planering på skolan där ämnenas innehåll fördelas under året och där tematiska och ämnesövergripande arbeten planeras för att passa in i de olika ämnenas centrala innehåll. Den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk planeras också utifrån en språklig dimension med större fokus på begrepp. De språkliga målen är inte lika tydligt uttryckta som ämnesmålen. Vidare framgår av granskningen att det finns ett gemensamt arbete på skolan för val av läromedel samt att lärarna samverkar i arbetslagen för att övrigt undervisningsmaterial och lärarnas metoder ska vara adekvata och möta innehållet i läroplanen. Läromedel är till största del på svenska men annat undervisningsmaterial kan vara på

engelska. Det finns tillgång till digitala material där eleverna själva kan välja mellan många olika språk, inte enbart engelska eller svenska.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Vid granskningen framkommer att undervisningen innehåller flera stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av ämneskunskaper och i någon mån språklig stöttning. I undervisningen används olika former av kompensatoriskt stöd som bildstöd, begreppslistor och multimodala verktyg. Lärarna ger eleverna tydliga instruktioner på olika sätt utifrån elevernas behov. Lärarna ger eleverna medvetna strategier för lärande genom modellering och definitioner av sambandsord i ämnesspecifika texter. Eleverna får en del stöd utanför lektionstid under så kallad studietid eller med specialpedagog. På studietiden träffar eleverna både engelskspråkiga och svenskspråkiga lärare. Skolan har även en stödgrupp där tvåspråkiga lärare arbetar för att stödja de elever där språket är en begränsning.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för ett tillåtande klimat men undervisningen kan utvecklas för att eleverna ska vilja och våga att interagera på målspråket i klassrummet. Lärarna använder sig medvetet av bestämda placeringar så att eleverna sitter bredvid någon som de arbetar bra tillsammans med. Lärarna använder sig också av olika tekniker för att fördela ordet för att alla ska komma till tals och det förekommer att de uppmanar eleverna att hjälpa varandra med att hitta de rätta orden på målspråket för att svara på frågor inför klassen. Lärarna låter eleverna använda sitt starkaste språk när de pratar inför klassen eller att växla mellan språk om de fastnar vid ett visst begrepp. Lärarna uppmanar också eleverna att chansa när de inte är helt säkra på ett särskilt ord eller uttryck. Däremot får eleverna sällan träna på att interagera i resonemang och diskussioner tillsammans i mindre grupper eller i helklass för en bättre förståelse av ämnet eller ämnesspecifika begrepp.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Lärarna behöver tillsammans utveckla varierande språk- och ämnesintegrerade aktiviteter med fokus på elevernas språkliga interaktion.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna får i mindre utsträckning öva på att interagera, diskutera och resonera tillsammans för en ökad förståelse av begrepp och ämnens specifika språkkaraktär. Det finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter som grund för elevernas möjligheter att själva i samtal och resonemang arbeta med ämnesförståelsen. Dessa aktiviteter utnyttjas dock inte fullt ut då lärarna istället gärna berättar och förklarar för eleverna i stället för att eleverna själva får möjlighet att försöka uttrycka sig. Det riskerar att eleverna inte får en sådan djup ämnesförståelse som de skulle kunna få då läraren formulerar det som eleverna själva skulle behöva formulera.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar undervisningen med avseende på att låta eleverna öva och på egen hand formulera resonemang och slutsatser. Eleverna behöver få tillfällen där de tillåts och utmanas i att använda språket aktivt i utmanande uppgifter, såväl i grupp som individuellt. I undervisningen är aktivt deltagande i språklig interaktion och språkligt varierande aktiviteter den viktigaste förutsättningen för att elever ska ha möjligheter att utveckla kunskaper, tankar och språk.¹ Dessa metoder och strategier behöver ta avstamp ur en medvetenhet om ämnesspråkets specifika karaktär och kopplas till undervisningens mål och syfte.

¹ Gibbons, P. (2018). *Lyft språket, lyft tänkandet: språk och lärande*. (3., uppdaterade uppl.) Stockholm: Studentlitteratur AB.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorn, genom skolans systematiska kvalitetsarbete, kontinuerligt följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Uppföljningen som görs ger rektorn en god kunskap om elever och lärares förutsättningar samt undervisningens genomförande. Uppföljningen ger också rektorn en god bild av i vilken utsträckning undervisningen förmedlar kunskaper i enlighet med läroplanens krav och ger eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper. Rektor följer kontinuerligt upp elevernas kunskapsresultat och jämför också resultat i olika ämnen och mellan elevgrupper. Rektor följer även upp den engelskspråkiga undervisningen genom lektionsobservationer och elevenkäter. Därutöver har de mittermins-avstämningar där ledningen, den akademiska koordinatoren och specialpedagog ser över resultat och resursfördelning. Vidare följer rektorn i enkätform upp huruvida före detta elever på skolenheten upplever att de är förberedda och har de kunskaper som krävs för gymnasiestudier. Uppföljningarna visar att eleverna tidigare har haft svårt för det ämnesspecifika språket på svenska i de naturorienterande ämnena. Rektor har därför satt in insatser för att förändra detta såsom att läromedel i de naturorienterande ämnena nu är på svenska och att lärarna nu har ett ökat fokus på ämnesbegreppen på både svenska och engelska. Skolan har tre mål och utöver utveckla undervisningen i de naturorienterande ämnena, arbetar skolan med att stärka språket för alla elever och ha ett fokus på trygghet och studiero.

Skolledningen för också löpande diskussioner om undervisningens genomförande med lärarna i både formella och informella forum. Sammantaget ger detta rektorn en tydlig bild av hur den språk- och ämnesintegrerade undervisningen bedrivs och dess styrkor och utvecklingsbehov. I arbetet med att följa upp och analysera undervisningens genomförande ingår hur lärarna arbetar för att möta olika elevers och grupper förutsättningar. I sin analys av den engelskspråkiga undervisningen har rektorn konstaterat att lärarna behöver utveckla undervisningen så att eleverna blir mer aktiva och delaktiga. Årets tema på skolan är det språkutvecklande arbetet som de tillsammans utvecklar med hjälp av *WalkThrus* där lärarna provar nya strategier i klassrummet och diskuterar gemensamt arbetet i arbetslagen. Skolan har också en förstelärare i språkutvecklande arbetssätt som arbetar med svenskan och guidad läsning i alla ämnen främst i de yngre årskurserna. Detta utifrån att rektorns uppföljning visat att skolans elever har utmaningar gällande läsning. Nästa år kommer skolan att ha två förstelärare inom språkutvecklande arbetssätt och högstadiet kommer då att fortsätta arbetet med språk- och ämnesintegrerade arbetssätt.

Redan när lärare börjar på skolan ges de kurser om det svenska skolväsendet för att få de kunskaper de behöver för att undervisa utifrån den svenska läroplanen. Vidare beskriver rektorn vid intervjun vikten av att lärarna så snart som möjligt lär sig svenska för att på så sätt kunna stötta eleverna på både engelska och svenska. Därför uppmuntrar och erbjuder både skolledningen och huvudmannen lärare att gå olika kurser för att snabbt lära sig svenska. Vidare har rektorn organiserat verksamheten i ämnesarbetslagen så att lärarna får stöd av svensktalande kollegor med exempelvis begreppslistor och översättningar. Huvudmannen tillhandahåller också en handbok om tvåspråkig undervisning. Handboken innehåller till exempel strategier för hur lärarna kan arbeta med elevernas starkaste språk kopplat till målspråket samt hur undervisningen kan planeras för att gynna elevernas språkutveckling.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn ger lärarna tidsmässiga förutsättningar för att planera och förbereda den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna är organiserade i ämnesarbetslag där en stor del av samverkan sker. Till exempel har lärarna tagit fram gemensamma ord- och begreppslistor inom ämnesarbetslagen och de hjälps också åt med planering av lektioner och prov. Det finns också samarbeten med andra skolenheter inom koncernen i ett regionalt samarbete. Årligen träffas lärarna från dessa skolor för gemensamma workshops. Även vid dessa tillfällen har språk- och ämnesintegrerad undervisningen ingått som en del. Granskningen visar att rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att

samverka kring planering och utveckling av den språk- och ämnesintegrerade undervisningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

2024-12-03

2024-12-03

X Maria Lodmark	X Lena Knutsson
Beslutsfattare Signerat av: Maria Lodmark	Föredragande Signerat av: Lena Knutsson

I ärendet har även utredare Helena Forsberg deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förfaranden** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förfaranden anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).